

Kapelle, maart 2010

Teelttechnisch bericht nr. 2

Actueel

- Vanwege de koude winter zijn de onkruiden nog klein en afgehard in de in september gezaaide percelen. In de in oktober gezaaide percelen staat nog bijna geen onkruid, waarschijnlijk is hier nog niet al het onkruid gekiemd. Voer de onkruidbestrijding daarom niet te vroeg uit.
- **Eggen en rollen** voornamelijk op losliggende percelen en percelen waar molshopen en veel dode massa is blijven staan. Als de mols-hopen tijdens het maaien nog aanwezig zijn, kan het afvalpercentage alleen maar tegenvallen.
Let op! Niet op zwenk- en beemdgrassen.
- **Selectie werkzaamheden** kunnen het beste vroeg in het voorjaar worden uitgevoerd, controleer uw percelen op kweek, duist en wilde haver. Kwaliteit is geboden! Sommige percelen Engels raaigras hebben (soms gedeeltelijk) een te dunne stand vanwege slakken-vraat, vaak is de voorvrucht wintertarwe. U kunt Engels raaigras ook nu inzaaien onder dekvruucht in wintertarwe.

Onkruidbestrijding breedbladigen

- **Primus** vormt de basis van vele bespuitingen. Wanneer kamille en/of klein kruiskruid voorkomt op uw percelen is het advies om Primus in te zetten. Primus bestrijdt ook kleinere kleeftkruid, is veilig voor nateelten en is temperatuursonafhankelijk. Primus dosering 99 ml/ha. Spuiten bij een RV > 60% is aan te bevelen.
- **Verigal D** is voor de graszaadteelt het enige middel voor de bestrijding van ereprijs, paarsedovenetel en akkerviooltje. Dit middel verlangt wel temperatuur en zonlicht. In combinatie met Primus is een versterkende werking op kruiskruid te verwachten. Verigal D dosering 1,5-2,5 l/ha.
- **Starane** is het middel voor bestrijding van kleeftkruid, muur, aardappelopslag en varkensgras. Een lage dosering, 0,25-0,5 l/ha toegevoegd aan Primus en Verigal D verbreedt de combinatie en versterkt de werking vooral op kleeftkruid en bloeiende paarse dovenetel.
- **Primstar** werkt, door zijn SE formulering, ook op afgeharde onkruiden of bij drogere weersomstandigheden. Eén liter Primstar bevat 50 ml Primus en 0,5 l Starane. De toegelaten dosering voor graszaadteelt is 1 l/ha, meestal moet deze dosering aangevuld worden met 50 ml/ha Primus om de volle dosering Primus te krijgen. In combinatie met 1-2 l/ha MCPA ontstaat een breed werkingsspectrum op diverse onkruiden, vooral op bloeiend klein kruiskruid, echter onvoldoende voor ereprijs, paarsedovenetel en akkerviooltje.

Een vaak gehanteerd praktijkadvies is:

Bij kamille, muur, klein kruiskruid, kleeftkruid, paarse dovenetel en ereprijs spuiten met:

99 ml/ha Primus + 1,5-2,5 l/ha Verigal D + 1 l/ha MCPA + 0,25-0,5 l/ha Starane.
(Starane alleen toevoegen bij zware kleeftkruid bezetting of bloeiende paarse dovenetel).

Bij het toevoegen van Starane kan onderstaand een alternatief zijn:

50 ml/ha Primus + 1,5-2,5 l/ha Verigal D + 1 l/ha MCPA + 1 l/ha Primstar.

Bij grote onkruiden, bijvoorbeeld in eerste helft september gezaaid Engels en een late voorjaarsbespuiting bestaat de neiging om de dosering van Verigal D en Primus te verhogen. Een hoge dosering van Primus echter lijkt de werking van Verigal D te benadelen. Toevoegen van MCPA en Starane helpt voor veel onkruiden, maar nauwelijks voor kamille. In dit geval kunt u beter 2,4-D/dicamba (Jepolinex) worden toegevoegd. Het advies wordt dan:

99 ml/ha Primus + 2,5 l/ha Verigal D + 2 l/ha MCPA + 1,5 l/ha Jepolinex.

- **Hussar** is toegelaten in veldbeemdgras en roodzwenkgras ter bestrijding van breedbladige onkruiden zoals kamille, muur en herderstasje. Hussar bestrijdt ook diverse grassen zoals windhalm, raaigras en heeft een nevenwerking op straatgras en ruwbeemdgras. Vanwege deze nevenwerking is Hussar vooral een interessante optie in de teelt van veldbeemd. Wanneer groei aanwezig is kan vroeg in het voorjaar gespoten worden met 100 ml/ha of 200 gram/ha Hussar + 1 l/ha Actirob of 1 l/ha Robbester.

Onkruidbestrijding grassen

- **PUMA S EW** kan worden ingezet in Engels raaigras ter bestrijding van duist, windhalm, ruwbeemd en wilde haver. Het is van groot belang dat er voldoende groei is in het gewas. PUMA S EW is het meest effectief als de RV hoger is dan 60%. Wanneer de omstandigheden niet optimaal zijn kan 1 l/ha Actirob, 1 l/ha Robbester of 125 ml/ha Agral Gold worden toegevoegd. De dosering van PUMA S EW is 1-1,2 l/ha. Vaak is na een Puma S EW bespuiting een aanvullende N gift van circa 50-100 kg/ha KAS noodzakelijk. Bij een vroege toepassing van PUMA S EW is het mogelijk om 99 cc/ha Primus toe te voegen. In een tweede jaars Engels raai heeft u in het algemeen meer last van ruwbeemd dan in een eerste jaars. Planten ruwbeemd hebben dan in het eerste jaar gezaaid en zorgen voor opslag in het tweede jaar. De mate van opslag van ruwbeemd is echter pas goed te zien in de loop van april. Voor Puma S EW zijn de juiste spuitomstandigheden zeer belangrijk, u zult dus moeten wachten totdat deze omstandigheden zich voordoen. Een (te) late bespuiting, bijvoorbeeld in mei, kan het gewas veel afremmen in de groei. Probeer daarom, vooral tweede jaars percelen, vroeg te spuiten, maar wel onder de juiste omstandigheden.
- **Focus Plus** kan zonder problemen tot eind april worden ingezet in rood- en hardzwenk ter bestrijding van tarweopslag, opslag van raaigrassen, ruwbeemd en duist. Als de bestrijding van kweek de belangrijkste reden is om te spuiten, dan eind april toepassen, kweek blijft dan weg tot de oogst.
Let op, hoewel Hussar ook toegelaten is in roodzwenk, verdient Focus Plus altijd de voorkeur als u alleen verkeerde grassen (en granen) moet bestrijden. Een combinatie van Hussar en Focus Plus is ook mogelijk in het voorjaar, het effect op (klein) straatgras is sterker dan van Hussar alleen.
- **Targa Prestige** (uitvloeier toevoegen) Dit middel heeft kenmerken van Focus Plus, het lijkt echter minder veilig voor het gewas dan Focus Plus. Dus bij een late bestrijding van kweek verdient Focus Plus de voorkeur. In een lage dosering (0,2 l/ha) ook toe te passen ter bestrijding van tarweopslag in Engels raai en veldbeemd.
- **Fusilade** (uitvloeier toevoegen) is een goede bestrijder van duist, kweek en graanopslag.
- **Hussar** valt door zijn nevenwerking op grasachtigen in beide categorieën, het werkingspectrum is al genoemd.

Grassenbestrijding in de dekvrucht

- Als het graszaad in het najaar of over een vorst is gezaaid dan kan de wintertarwe gespoten worden met Puma S EW bij rietzwenk en Engels raai als onderzaai en met Hussar bij roodzwenk en veldbeemd als onderzaai. Let op, Puma S EW bestrijdt geen straatgras. Bij Hussar is het belangrijk dat het gras 2-4 blaadjes heeft. Dit is vooral bij veldbeemd een belangrijke stap om ruwbeemd en straatgras te bestrijden, echter ook bij roodzwenk, door het wegvallen van Gallant, is dit belangrijk.
- Als het gras in het voorjaar in de wintertarwe wordt gezaaid, zorg dan wel voor een grassenbestrijding in de wintertarwe. Als u geen bodemherbicide heeft gebruikt in het najaar of in de winter, gebruik dan een combinatie van Atlantis, Hussar en/of Capri Twin gebruiken, voorafgaand aan het zaaien van het graszaad om met een schone lei te beginnen.

Bestrijding van grassen in de dekvrucht wintertarwe is altijd goedkoper dan de grassen bestrijden tijdens de teelt van het graszaad! Het voorkomt ook dat de verkeerde grassen zaaien, waardoor u niet alleen dit najaar opslag van verkeerde grassen kunt verwachten, maar later in de teelt van het graszaad.

Groiregulatie met Moddus

Moddus heeft een toelating in alle grassen, maar is lang niet in alle grassen even effectief gebleken. Vooral in Engels raai bleek in het verleden de meeropbrengst van de bespuiting ten opzichte van de kosten marginaal en zeer wisselvallig. Een Moddus bespuiting in zwenkgras is aan te bevelen. Het exacte tijdstip is lastig aan te geven maar ligt voor onderstaande grassen ongeveer als volgt:

Hard- en Roodzwenk	- 3e en 4e week april, 0,4-0,5 l/ha.
Rietzwenk	- 4e week april of 1e week mei, maximaal 0,6 l/ha.
Veldbeemd	- geen Moddus.
Raaigras	- alleen wanneer noodzaak aanwezig is, bijv. bij te hoge N-bemesting.

Overige grassen alleen in overleg met uw teeltadviseur. Op verdrogende gronden geen Moddus toepassen. Bij een droge maand april zullen overjarige gewassen, vooral veldbeemd en zwenkgrassen, moeite hebben om voldoende stengels te vormen. In dit geval kunt u beter geen of maximaal een halve dosering Moddus toepassen. Algemeen advies: **Bij stress geen Moddus.**

Ziektebestrijding

- *Meeldauw:* Alleen bij zware meeldauw aantasting is het advies te spuiten met 1 l/ha Corbel. Ook zijn bijmengingen met bijvoorbeeld MCPA mogelijk.
- *Roest in bosbeemd en veldbeemd:* Bosbeemd is nog gevoeliger voor diverse roesten dan veldbeemd. Bij bosbeemd moet u vanaf half april attent zijn, bij veldbeemd is het beste tijdstip vanaf eind april tot half mei, het is echter sterk afhankelijk van het ras. Matador is hiervoor het aangewezen middel, de dosering is 1 l/ha. Bij bosbeemd is het vaak noodzakelijk om twee keer te spuiten, altijd met de volle dosering! Een combinatie van Matador + 2-3 l/ha MCPA is mogelijk om eventuele distels aan te pakken, spuiten van MCPA in mei raden we echter af. Wellicht dat het dit jaar tot de eerste week mei mogelijk is vanwege het late voorjaar.

In het volgende teeltbericht informeren wij u over fungicide bespuitingen in de andere grassoorten.

Dit teeltbericht is ook na te lezen en te downloaden van onze website, www.innoseeds.nl. Ga vervolgens naar contractteelt, grassen en teeltberichten.

Innoseeds heeft de uiterste zorg besteed aan dit bericht. Alle adviezen zijn gebaseerd op de meest actuele informatie uit de praktijk en wet- en regelgeving. Voor schade van welke aard ook, die het gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie uit dit teeltbericht, aanvaardt Innoseeds geen enkele aansprakelijkheid.